

SZILÁGY SOMLYÓ

MEGJELENIK HETENKÉNT

Előfizetési díj:

Egy évre 8 Pengő, 1/2 évre 4 Pengő, 1/4 évre 2 Pengő, számonként 20 fillér

Társadalmi és politikai hetilap

Főszerkesztő:

Dr. UDVARI JÓZSEF

Hirdetések díja:

Hivatalos hirdetés félhasábig 6 pengő, nyiltér soronként 40 fillér. Állást keresők hirdetése 80 fillér.

Ellobanó fáklyáktól — az örök tábortüzekig.

Lángra lobbantak a fáklyák Március Idusának szent estélyén. A magura csucsai alatt szunnyadó város bogárlakáiban örmgyertyák gyultak s a Petőfik, Jókaiak, Irányiak utódai a huszonkét éves rabigából felszabadulva, lobogó fáklyák fényénél örök fogadalmat tettek szüzmáriás zászlónk előtt drága hazánk szebb jövőjére.

Meggyuladtak a fáklyák a lelkek zsarátnokától, melyet a trianoni igazságtalanság hamuja sem tudott elfojtani, hanem kék fénnel izzott az minden igaz magyar belsejében és csak a pillanatot várta a szabad kitörésre. Így volt ez kilencvenhárom évvel ezelőtti csodálatos 48-ban is és így volt ez most is. Öseink nem nézhetnek reánk szégyenkező szemmel a magyarok Istenének zsámolya mellől, hogy elkorcsodott, hitvány gyászmagyarok lettek a mai idők márciusi ifjaiból. Nem a másnyelvű nemzetek elleni gyűlölet adta kezünkbe ezt a lobogó szövétneket, nem a türelmetlenség, nem a rossz akarat és nem az átkos pártpolitika, mely már annyiszor romlásba döntötte jobbra és nagyobbra rendelt nemzetünket, hanem mélységes imádatunk, szavakkal ki nem fejezhető szeretetünk drága szabad Hazánk, szabad népünk iránt és rajongó csodálatunk annak a 48-as márciusi ifjuságnak emléke előtt, amely, közel egy évszázada, mindennek alapokat rakott.

Meggyújtottuk fáklyáinkat, de kigyuladnak tábortüzeink is. Azok a tábortüzek, melyek mellett testvériesen megfoghatjuk egymás kezét s lelkeink egy egészévé kovacsolódnak össze, — messzevilágító tábortüzek, melyek örök glóriába vonják Szent István Magyarországnak vérkönyvekkel áztatott ősi földjét. Ránk, fiatal magyarokra hárul a feladat: egyre élesíteni, növelni ezt a tüzet. Az ifjuságnak kell meggyújtania ezeket az örök tábortüzeket, melyek hiszszük és valljuk — a történelmi igazságszolgáltatás végítélete után a boldog és dicső fényben tündöklő Nagymagyarországot világítják meg. S ezt a tábortüz-gyújtást nem a széthúzások, pártoskodások, a gyűlölet és az aknamunkák romboló eszközeivel, hanem az Istenbe vetett hitünk, egymás iránti tiszteletünk, szeretetünk és megbecsülésünk krisztusi fegyvereivel kell cselekednünk. Eme válságos időkben, amikor a világon át a gyűlölet és pusztítás szelleme söpör végig, nagyon ügyelnünk kell a magyar tábortüzek táplálására, mert ha ezek tisztán, örököden lobognak, Hazánk boldogulására áldozunk, de ha házgyújtogató csóvákat tüzesítünk lángjaikban, akkor

drága Hazánk boldogságát áldozzuk fel. A könyv mellett ott legyen méltó helyén az eke és a kalapács, — a középosztálybeli ifju magyar igaz baráti kézzel ragadja meg a verejtékező ipari-munkás és a fagyott rögökkel küzködő szántóvető ifju magyar-testvér kérges tenyerét.

Fogjunk össze őszinte, igaz magyar becsülettel Szent István örökségének feltámasztására, mert ha az ifju izmos kezek összekapcsolódnak, akkor elolthatatlanul égnek országunk bércein és völgyeiben — örökös, örök magyar tábortüzeink.

Ifj. Udvar József.

1941. március 15.

„Március 15-e nemcsak a magyar nemzet, hanem az emberiség történelmének egyik legnagyobb napja. Az országot alkotó magyarság hősi erőfeszítésének megnyilvánulási alkalma volt 1848-ban Március Idusa... mert szomjasak voltak a lelkek az igazságra és azt a szomjúságot szükségszerűen kellett eloltani, ama híres, makulátlanul hősi márciusi magyar ifjuság három szóból áll, mégis egészen új magyar életet jelentő igéjével Szabadság, Egyenlőség, Testvériség!... Most magint egy új magyar élet küszöbén vagyunk... A felszabadulás óta ez az első március 15-je Szilágysomlyónak. Ezen a napon ünnepeljen a város népe... Ezt kérte a nemzeti színű plakátokon a város népétől a város polgármestere. É. Szilágysomlyó ünnepelt.

Az ünnepi napot harangzúgás köszöntötte. Reggel 6 órakor egyszerre szólalt meg minden harang a városban s áhitatos érzésre ébresztette a somlyóiakat. A reggeli órákban az összes iskolákban háziünnepélyt tartottak. Meghatóan érdekes, hogy az állami elemi népiskolában, ahol 1919-ben Balogh Róza tanítónő tartotta az utolsó március 15-iki iskolai ünnepséget, most ugyancsak ő — igazgatónői minőségben — tartotta az első március 15-iki beszédet az ünnepség résztvevőikhez és a tanulókhöz. Az iskolai ünnepségek lezajlása után az iskolások is a templomba mentek, minden templomban hálaadó ünnepi istentisztelet volt. Dél előtt 11 órakor pedig a Bem téren lezajlott a város általános ünnepélye, mely valóban lélekemelő volt. A Szilágysomlyói Dalokör, Fügedy Péter karnagy vezetésével elénekelt a „Hiszkegyet“, aztán Kiss Emil Ernő VI-ik gimnázista elszavalta Petőfi „Talpra magyar“-ját. A Szilágysomlyói Dalokör éneke után, dr. Udvar József, polgármester tartott meghatóan szép beszédet. A Kossuth-nóta eléneklése után, Szóts Didák tanár szavalt. Végül a közönség elénekelte a Himnuszot.

A szilágysomlyói magyar ifjuság az első márciusi ifjuság hősi szellemétől áthatva ünnepelt délután. A lelkes magyar ifjak megkoszorúzták a szilágysomlyói hősök sírjait. A református temetőben nyugvó György László 48-as főhadnagy sírjára koszorút helyeztek, Gáll Ferenc ref. lelkész szép beszédének kíséretében. A katolikus temetőben a kath. segédlelkész imádkozott Varga Dénes 48-as huszárörrmester, trombitás sírjánál, amelyre szintén virágot helyezett az új március régi márciusára emlékező ifjusága. Este pedig végig a városban fáklyamenettel vonultak végig a magyar ifjak, mintegy jelképezve azt, hogy ők e drága sokat szenvedett haza igazságosztói, egységet védő harcosai. Az ország reményei akikben a honszerlem, kötelességtudás lobogó fáklyája nem fog kialudni soha.

A város háza előtt kuruc-dalokkal köszöntötte az ifjuság a város vezetését, mire dr. Udvar polgármester az erkélyre kijöve lelkesítő beszédet intézett az ifjusághoz a további, kitartó

munkálkodásra, hősi kötelességteljesítésre buzdítva őket.

Március 15-ike már elmúlt. De lelkünkben nem mulhat el soha ennek a mostani ünnepélyes szent márciusi napnak emléke. Ez az első március 15-e felrázolt bennünket 22 esztendő tetszhalálából és megadta azt, hogy felemelt fejjel, sebeinket gyógyító magyar testvéreinkkel együtt indulhatunk egy új és boldogabb Magyarországra felé.

Márciusi emlékbeszéd.

Dr. Udvar József, városunk közszerzetben álló polgármestere tartotta az alábbi kivonatban közölt beszédet a március 15-i ünnepélyen.

...Éppen 30 esztendeje annak, hogy Március Idusának szónoka voltam ebben a városban. Harminc esztendő az idők végtelenségében talán kevesebb, mint egy hirtelen típródó hab az élet tükre, de mégis sok... egy magyar emberöltő, melynek sok a kidőlt fája és sok a fiatal új sarjadása. Azok közül, akik 30 évvel ezelőtt hallgatták szavaimat, sokan hiányoznak. A háborúk tűzében pusztultak el, vagy a trianoni csapásnak nem győzték végét várni és elköltöztek ide a Magura temetőibe és az égből látják, hogy beteljesült a szabadulás ideje és megint van Szilágysomlyónak március 15-je. Bizonyan boldogan hallják, amint a március 15-i ifjak késő utódja felkiáltotta a riasztó szót: „Talpa Magyar!“

Harminc évvel ezelőtt, ifjuságom virágában álltam itt... a lelkünk tele volt... jogos nemzeti vágyak feszítő erejével, a március 15. mélységes magyar érzésével és nem volt igaz magyar az, akinek a szíve és egész lénye nem égett és nem lángolt volna telve hevülettel, szent elhatározással, nem volt igaz magyar az, aki nem sorakozott fel az 1848. március 15-e emlékezetével, mint ahogy megtisztult szívvel járulunk az Ur asztalához, hogy bizonyosságot tegyünk: arról, hogy a magyar nemzet és nép nemcsak keserű szenvedésre van rendelve, hanem joga is kell legyen: hogy hitvallást tegyünk amellett, hogy Szent István ezeréves országának népe maga akarja meghatározni a maga akaratát, nem pedig a mások érdekeit védeni és parancsát teljesíteni.

Polgártestvérek, ifjuság! Drága reményeink, magyar ifjak, akik a trianoni szörnyű börtönben nem is tanultátok meg mi a március 15-ének elmulthatatlan jelentősége, gyertek, emlékezeteket újítsuk fel a magyar történelem több boru, mint öröm közt felétek ragyogó lapjainál. Mi volt az előzménye az 1848. március 15-ének? Gyújtó versében a költő a pesti múzeum talpazatán szavalt a mámoros nép millióinak: Mit akartok? Rabok legyünk, vagy szabadok?

Magyarország és Európa akkori politikai

helyzetének megvilágítása után a polgármester az 1848. március 15.-ének lelkeket világitó, megváltó eredményeiről beszélt, arról, hogyan akarták megvalósítani a Szabadság, Egyenlőség, Testvériség eszméjét az első márciusi apostolok. Aztán így folytatta: Polgártársak, ifju magyar testvéreim! Azért mondtam ezeket el, hogy tudjátok meg azt, hogy a magyar nemzet történetében milyen kitörhetőetlen ulya van ennek a napnak... Hogy a magyar ifjúságnak nem idegen portákon van a gyökere, nekünk ez a fejlődési lehetőségünk, ezenkívül nincs semmink. Nekünk nincs megadva az alkalom, hogy gyökerünket más eszmékbe bocsásásuk bele mint az, amit a mi szeréves alkotmányunkból merítünk. Március 15-i ifjak! fogadjátok meg, hogy hűek maradtok ezekhez az eszmékhez, hűek maradtok apáitok hagyományaihoz. Ezen a március 15.-én, amikor Isten kegyelméből még egyszer tudok hozzátok szólni, kérlek jegyezzétek meg magatoknak: hogy „a nagyvilágon e kívül nincsen számodra hely”. Maradjatok hűségesekek, kitartóak a nemzeti színi zászlóhoz, amelyet szeréves magyar szenvedések koszorúznak. A boldogabb Nagy-Magyarország a tiétek lesz és ti fogjátok tartani szívből, lelkből fakadó legszebb ünnepségét, a Március 15-ek.

Urv! gyv n!

Az „Erdélyi Párt” az erdélyi magyarság bástyája.

Irta: Nagy Gyula György.

Nekünk, erdélyieknek egy uton kell haladjunk, azon az uton, amelyet 22 éven keresztül tövises között, ezernyi harc árán, de megalkuvás nélkül kitapostunk magunknak. Erdély magyarsága — ur és szolga, szegény és gazdag — egy uton menetelt, egy akarattal, egy gondolattal és törhetetlen hittel a felszabadulás felé. Ezt az egységet, amely a multban összeforrasztott minden erdélyi magyart, tartsuk meg most is. Ne engedjünk sorainkat megbontani, ha évtizedeken keresztül együtt haladtunk, soraink meglazítatlanul meneteljenek most is a mi közös szent célunk felé. Ne engedjük eltántorítani magunkat, maradjunk hűek az Erdélyi Párthoz, mert csak az Erdélyi Párt érzi át és ismeri bensőségesen az erdélyiek sérelmeit, vágyait, hisz együtt szenvedtük át a 22 esztendő minden gyötrelmét. Mások nem értik meg, nem ismerik a mi sebeinket. Ne engedjünk be soraink közé semmi ellentétet. Ne izgassunk mi erdélyiek egymás ellen, különböző pártokba való csábítgatással. A mai idők nem alkalmasak arra, hogy különbséget tegyünk ember és ember között s ezt éreztessük is, ez csak meggyengitené nemzetünket, amelynek ebben a nehéz, válságos időben összefogóan dolgozó, együtt harcoló erőre van szüksége.

Az Erdélyi Párt hivatott arra, hogy talpra állítsa a rabságban meggyötört erdélyi magyarságot, amelyet emberi jogaiból is kitudtak, s ezt most visszakell adni. Hogy ne érezzék kevesebbnek, csökkent értékűnek magukat a többi magyarokkal szemben azért a szomorú tényért, hogy a több évtizedes elnyomatás alatt, fejlődésük lassabb iramban történt.

Erdély, a mesebeli hétmérföldes lépéssel szellemileg, gazdaságilag utólréheti az anyaország nivóját, ha tartalék-erejét is erre fordítja s nem prédálja el a pártoskodások, testvérharcok villongásaiban. A Magyar Párt évtizedeken keresztül az őrtálló erdélyiek bástyája volt. Védő, óvó, egységtartó erejét, most is áldásosan kiterjeszti a magyarságra. Az Erdélyi Párt — amely a

Magyar Párt folytatása — annak a reményének ad kifejezést általunk, hogy minden erdélyi ember, igaz magyar hűséggel, az erdélyi bércek őrtüzének élesztő lángjával szívében zászlója alá tömörül, felismerve azt a nagy jelentőséget, amelyet az erdélyiek számára az Erdélyi Párt adhat, amelynek legszebb célkitűzése: emberi méltóságot, munkát, kenyeret megbecsülést szerezni az évtizedekig megtaposott erdélyi magyarságnak.

A Székely Hadosztály harca Erdélyért

Kratochvil altábornagy könyve.

A magyar történelem legszomorubb napjai elevenednek meg annak a könyvnek a lapjain, amelyet Szent-Kereszthegyi Kratochvil Károly altábornagy, a nagyváradi 4-es honvédek és a Székely Hadosztály egykori parancsnoka irt hiteles okmányok alapján. *A Székely Hadosztály harcait irta meg az altábornagy, azokat a hiteles okmányokat közli, amelyek végül is kieszavarták a fegyvert a halálra szánt, valóban maroknyi sereg katonáinak kezéből és nem tudták megvédeni Erdélyt.*

A könyv a felszabadulás után érkezett csak meg Erdélybe és előszava az Erdélyt és erdélyiek imádásig szerető katona vallomása és annak a szerény megjegyzése, hogy „a mi erőfeszítéseink eredményét is látjuk abban, hogy székely és erdélyi testvéreinket a Magyar hazá keblére ölelhette.”

Nehéz lenne a legérdekesebb részleteket kiragadni a könyvből, mert minden sora valóban történelem, amelynek ostorcsapásait huszonkét évig éreztük a bőrünkön. A Diaz-Weber fegyverszüneti szerződés, az erdélyi román ügynökök propagandája, a hadsereg fellátása, a nemzeti-ségek uszítása az Ezeréves Magyarország ellen, a forradalmi zűrzavarból kialakuló székely hadosztály megalakulása, mint egyetlen megoldás bontakozik ki az egymásra torló eseményekből. A Székely Hadosztály harcai a pesti kormánnyal, a katonatanácsal, felszerelésért, lőszerért. Hogy a Székely Hadosztály volt az egyetlen fegyelmzett alakulat abban az időben, amelynek tagjai megakadályozták, hogy a feligatott román lakosság megszárlást rendezhessen Erdélyben. Tárgyalások a román nemzeti tanácsal, Maniuval, tiltakozás, amikor az antant akaratára átlépték román csapatok a demarkációs vonalat. Dr. Apáth István Erdély kormánybiztosával folytatott levelezést, az izgalmasan érdekes Apáthy-Berthelot egyezményt, a minden körülmények között még akkor is a nemzetközi joghoz ragaszkodó Székely Hadosztály kétségbeesett erőfeszítéseit rögzítik le ezek az iratok.

Majd, amikor a sok szószegést megunták már a tisztességhez szokott katonák, Kratochvil tábornagy saját felelősségére elrendeli 1919. januárjában a Székely Hadosztály ellenállását a Csucsá-Királyhágó vonalon. Nagyváradon rendel el Kratochvil tábornagy az ellenállást, amelyről a könyvben így emlékezik meg Lukács Béla, az erdélyi katonai kerületi parancsnokságnál beosztott százados:

— Nagyváradon a honvédhadapród-iskolában volt hivatalos helyiségünk, melyben több újságíró kereste fel Kratochvil ezredest interjúért. Nagyváradon való tartózkodásunk alatt vettem fel Hughes-gépen a hadügyminiszter következő parancsait: „Nagyobb erők ellen kitérni, kisebb erőköt lefegyverezni, de mindent vérontás nélkül.” E parancsot Kratochvil ezredes nem engedte kiadni.

A csucsai ellenállás harcairól szerényen emlékezik meg a könyv, pedig a rosszul felszerelt, csak a lelkesedéstől fűtött csapat nehogy visszavert minden támadást, hanem több sikeres ellen-támadást hajtott végre. Bánffyhyunadot felszabadította. Megjegyz a könyv előkelő román tiszték kijelentéseit: ha a kommün nem jön segítségre a románoknak, sohasem tudták volna a csucsai frontot keresztül törni.

Ezzel el is érkezett a könyv a legszomorubb szakaszához: Károlyi Mihály újabb és újabb engedményeket volt kénytelen tenni az antantnak, mindig új demarkációs vonalakat állapított meg a románok részére, akik csak így tudtak mindig előnyomulni.

1919. április 16-án bekövetkezett a román csapatok általános támadása, a vörös hadsereg mindenütt megfutott. Ha a Székely Hadosztály tovább védi a támadást, ezzel a bolsevizmust

erősíti, pedig a rendszer ellen harcolni nem szűnt meg egy percig sem.

A Székely Hadosztály előtt a román hadsereg, hátában az ellenséges érzelmű vörös kormány, kénytelenek voltak a harcot feladni. Boross Sándor őrnagy, Pál Imre százados és Király Aladár volt háromszéki főispán ment a románokhoz a fegyverszüneti tárgyalásokra. A románok a tárgyalások alatt is megtámadták a székelyeket a Vyx ezredes által megállapított vonal mögött Mátészalkánál, de ezt a támadást is visszaverték. *A románok nem arattak semmiféle győzelmet a hadosztály felett és csak a szerencsétlen politikai viszonyok eredményeképpen kialakult helyzetből kifolyólag voltak kénytelenek nekik tért engedni.*

Presan román tábornok megbízottja Guliano Alexander főhadnagy és a székely hadosztály tisztjei Nyirbaktán 1919. április 26-án kötötték meg a fegyverszünetet. A Székely Hadosztály ezzel tulajdonképpen halálos dőfést adott a magyar tanácsköztársaságnak, az pedig külön tragikuma volt a székelyeknek, hogy a fegyverszüneti tárgyalást sem tartották be a románok egyetlen pontjában sem.

Végül meg kell emlékezni arról a forró vallomásról, amelyet Kratochvil tábornok tett ebben a könyvben, Erdélynek Erdélyért... Aki megakarja ismerni az 1919-es izgalmas napok történetét, jobb munkát nem találhat, mint annak a katonának a könyvét, akinek minden eslekedetét az Erdélyért való szeretet diktálta.

K. S.

A sóárusító kereskedők ellenőrzése.

A pénzügyminiszter a Budapesti Közlöny 1941. évi 58. számában közzétett 300—1941. P. M. számú rendeletével az erdélyi és máramarosmegyei nyugati határsáv mentén sóárusítással foglalkozó kereskedőket 1941. április 1-től kezdve bizonyos szabályok betartására kötelezte. Ennek az intézkedésnek az a magyarázata, hogy az erdélyi részeken és Máramaros megyében a lakosság a közönséges konyhasót (örölt és darabos étst), valamint a poralaku marhasót kedvezményes áron kapja, s így a sócsempészet megakadályozása céljából megfelelő ellenőrzésre van szükség.

A rendelet értelmében Máramaros vármegye técsői, máramaroszigeti és aknasugatagi járásában, Szatmárvármegye kápolnokmonostori és nagysomkúti járásában, továbbá a nagybányai járáshoz tartozó Kapnikbánya, Zazár, Kisbozinta, Koitó és Hagymáslapos községekben, Szilágyvármegye szilágycsehi, alsószopori, tasnádi, szilágyosmlyói és krasznaí járásában, végül Kolozsvármegye bánffyhyunadi járásban a kereskedőknek legkésőbb március végéig a pénzügyigazgatóság-hoz be kell jelenteniük, hogy sóárusítással foglalkoznak és április 1-étől sóvételeikről és eladásaiokról feljegyzéseket kell vezetniük, hogy azok alapján a birtokukban lévő készlet mindenkor megállapítható és a pénzügyőrség által ellenőrizhető legyen.

Sóárusítással akár nagyban, akár kicsinyben foglalkozó minden kereskedőnek érdekében áll, hogy a bejelentés céljaira szolgáló díjtalan nyomtatványnak a pénzügyőri szakaszkótlól leendő beszerzéséről haladéktalanul gondoskodjék, mert azok a kereskedők, akik a bejelentésre vonatkozó kötelességüknek nem tesznek eleget, vagy az előirt feljegyzéseket április 1-étől kezdve nem vezetik, az eset körülményeihez képest súlyosabb, vagy kisebb jövedéki kihágás miatt felelősségre fognak vonatni.

Veszedeles tolvajt fogott el a szilágysomlyói rendőrség.

Az utóbbi 3 hónap alatt Szilágysomlyó város területén igen elszaporodtak a lopások. Nem mult el jóformán nap, hogy ne történt volna lopás, érzékeny károkat okozva a közönségnek. Nap-nap után vesztek el az udvarokban lévő ketrecekből tyukok, libák, pulykák, s a panaszosok állítása szerint mindig az esti órákban. Ugyanosa történt több olyan lopás is, melyet a panaszosok — mint utólag kiderült — nem is jelentettek fel. Az ismeretlen tettes tehát, mert a rendőrségnek a lopásokról tudomása nem volt, szabadon garázdálkodhatott. Az utóbbi időben azonban sorozatosan annyi tyuk, liba, stb. lopás volt, melyet panaszosok a rendőrségnek tudomására hoztak, hogy ennek alapján a rendőrkapitányság erélyes nyomozást indított. A lopások helyszínén az azonos körülményekből a rendőrség megállapította, hogy azt csak egyazon tettes követhette el. A lopások kivétel nélkül mindig az esti órákban történtek. Tudomást szerzett a rendőrség arról is, hogy az ismeretlen tettes csak egy orgazdához viheti el az általa lopott baromfit s egyéb tárgyakat is, aki azt valószínűleg vidéki piacokon értékesíti. Ily adatok birtokában a rendőri nyomozás eljutott Komlódi Mihályné szilágysomlyói, Kőbánya-u. 11. sz. a. lakóshoz, akinél az ismeretlen tettes által utóljára lopott 4 drb. tyukot megtalálta. A tyukokat Gáll Béla szilágysomlyói lakos, napszámától vásárolta. Gáll Bélát a rendőrkapitánysághoz előállították, aki beismerte, hogy kb. 3 hónap óta Szilágysomlyón, különböző helyeken, összesen 33 lopást követett el, s két helyen a lopást megkísérelte, de megzavarták, azt be nem fejezhette. Beismerte Gáll Béla, hogy kitől mit lopott el s ekkor derült ki, hogy az általa elkövetett lopások miatt a közönségnek csak igen kis hányada tett feljelentést. Gáll Béla állításainak igazolására a rendőrkapitányság detektívjei megjelentek a helyszínen, ahol is Gáll Béla részletesen elmondotta és lejátszotta minden egyes lopási esetét. Gáll Béla állításait minden egyes helyen a károsultak is igazolták. Gáll Béla a rendőrkapitányságon azt is beismerte, hogy az általa lopott holmit mindig Komlódi Mihálynéhoz vitte eladni, aki azt részben saját céljaira használta fel, részben pedig vidéki piacon értékesítette. Gáll Bélát a rendőrkapitányság előzetes letartóztatásba helyezte, majd pedig f. hó 12-én a zilahi kir. ügyészséghez kísértette át. Elfogása által városunk valószínűleg hosszú ideig megszabadult egy igen veszedelmes tolvajtól.

A nyomozás során alkalom volt a közönséggel beszélni az irányban, hogy miért nem tettem feljelentést, mikor a lopásból kárak származott. Általában a közönség még mindig abban abban a hiedelemben van, hogy kisebb ügyekben azért nem tesszék feljelentést, mert azt hiszik, hogy feljelentésük által talán több költségük származik, mint amennyi a lopásból eredő kár.

Ez a felfogás téves. Aki ugyanis bűnvádi feljelentést tesz, tulajdonképpen csak a büntető-törvény rendelkezéseinek tesz eleget, vagyis a büncselekményt a hatóság tudomására hozza. A további eljárás a hatóság dolga s abból a feljelentőre semmiféle anyagi kiadás nem származhat. A rendőrség tehát kéri a közönséget, hogy a tudomásukra jutott büncselekményeket haladéktalanul jelentse fel, hogy a szükséges nyomozást idejében megindíthassa.

Ha szép és olcsó munkát szeret, keresse fel
MÁNCS ÁRPÁD
szobafestő és mázoló
Szilágysomlyó, Felsővár u. 33. sz.

— Felhívjuk azoknak a figyelmét, akiknek márciusra szóló petróleum-szelvény van birtokukban, hogy a petróleumot 3 nap alatt a raktárból vegyék ki, mert ezen idő után a márciusi petróleum-szelvény érvénye megszűnik.

Csak 7 deka zsír — mégis finom!

Almatorta:

Dr. Oetker
sütőporral és vanillincukorral!

Hozzávalók: 7 dkg vaj, 12 dkg cukor, 1 tojás, 1/2 csomag Dr. Oetker vaniliakrémpor, kb. 5-6 evőkanál tej, 25 dkg liszt, 2 teáskanál Dr. Oetker sütőpor. — Rátét: 50-75 dkg alma.

Beszóráshoz: kevés porcukor

A habosra kevert vajhoz hozzáadjuk a cukrot, tojást és kb. 2-3 evőkanál tejjel elkevert krémpor. A Dr. Oetker sütőporral kevert, átszitált lisztet a tejjel felváltva hozzáadjuk. A tészta oly sűrű legyen, hogy essen a kanálról. Zsírozott tortaformába töltjük, tejbemártott evőkanállal simára húzzuk. A negyedekre vágott almagerezdeket hosszában felkarcoljuk és a tésztára rakjuk. 45 percig jó meleg sütőben süljük.

Receptkönyvet kívánságra ingyen küld:

Dr. OETKER A. Budapest, VIII., Conti-utca 25

HIREK

Felelős szerkesztő és kiadó:
Lázár Géza

Főmunkatárs:
Somlyó Eller Gizella

— „Hazamegyünk“. Március 15-én este, hogy a szabadságnap ünnepét még jobban kiemeljék, a Református Nőegylet műsoros előadást rendezett a róm. kath. kultúrteremben. A „Hazamegyünk“ c. darabot adták elő a következő szereplőkkel: Nagy István, Nádudvary Vili, Rácz Ferenc, ifj. Szentpétery Gyula, Vásárhelyi Ica, Szöcs István, Szöcs Tibor, Varga József, id. Leopold József, Varga Antal, Smaltig Ferenc, Szizsik Sándor, Besenky Sándor, Varga József, Nagy Margit, Vass Inci, Surányi Kató, Szöcs Arnold, Márkus Barna, ifj. Leopold József, Madár Gyula, Schönstein József, Schupiter Béla. A somlyói műkedvelők kiváló gárdája remek előadással szórakoztatta a közönséget, mely mindkét előadáson zsufolásig megtöltötte a termet. A szereplők egytől-egyig dícséretet érdemelnek, különösen Nádudvary Vili, Vásárhelyi Ica, Nagy István és Szöcs Tibor játéka ragadta magával a közönséget. A műsort a Női Ipari Gimnázium növendékeinek szereplése egészítette ki, akik ének- és nagyszerű táncszámmal vettek részt egy a szombati, mint a megismételt vasárnapi előadáson. A szünetben ifj. Szentpétery Gyula szavalt mély átérzéssel.

— Magyar ünnep a román községben.

Halmosd román község buzgó lelkesedéssel ünnepelte a március 15-iki magyar ünnepet. A falu tűzoltótestülete, Hervolt Magda postamester nő betanításában és rendezésében a következő műsorral ünnepelte meg március 15-ét: 1. „Ismerék egy szép országot“, szavalt a Sárosi Magda; 2. „Talpra Magyar“-t, Mosinkát Péter 16 éves analfabéta szavalt mély átérzéssel; 3. „Nem, nem, soha“, két szólammal énekelte a tűzoltótestület énekkara, Szirka János, Bundik József, Puskás Demeter, Krizsán Demeter, Szilágyi Tamás, románajku, de jó magyar érzésű halmosdi lakosok. „Hiszek Egy Istenben“ c. verset egy négy éves kedves kis apróság: Mojszi Mariska szavalt. Az ünneplés a Himnusz éneklésével ért véget. Halmosd község román lakossága között különösen kifejezhetetlen a lelkesedés, öröm és hála a magyar közigazgatás iránt, amely felkarolja, megbecsüli és ember-sorba állítja a falu szorgos népét.

— Eljegyzés. Weiss Sámuel volt kereskedő leányát Erzsikét, eljegyezte Blau Sámuel Nagybárod.

— Megalakult a Hadigondozó Bizottság. Az 1933. évi VII-ik törvényeikk 20. szakasza alapján megalakult a szilágysomlyói Hadigondozó bizottság, amelynek elnöke Dr. Udvarny József polgármester s helyettese Dr. Balta Zoltán főjegyző. Az előadó, hivatalból dr. Csizsár Kázmér aljegyző, dr. Kiss Emil tisztii főorvos mindenkor tag, a rokkantak közül behívott tagok Szika István és Nagy Sándor. A hadigondozottak hétköznap a hivatalos órák alatt ügyükben felvilágosítást nyerhetnek a városháza II. em. 16-os szobájában dr. Csizsár Kázmér aljegyzőnél.

— Református táborigyelmeztető körútja. Huszár Endre ezredes, az erdélyrészi katonai egyház református esperese urvacsoaraosztási körútján Szilágysomlyóra is ellátogatott. E hó 12-én erkölcsi oktatásban részesítette a katonákat, 13-án reggel 8 órakor pedig urvacsoarát osztott ki a református templomban. Az urvacsoarában hatszannyolcvan református és evangélikus katonára részesült, az alezredessel élőkön.

— „Az elnémult harangok“-at a Rákosi Viktor regényéből készült nagyszerű szindarabot közli a Színházi Magazin új száma. Bárány Kemény János kincses Kolozsvár színházáról ír cikket, Zilahi Irén Balkáni riportot, Páger Antal a filmezés művészetéről tart előadást a szabadegyetemen. Estély az Ezer tó országában, Élő tárlat Szegeden, farsang hercegnőinek almanachja, Fertsek Ferenc novellája és még sok érdekes aktuális beszámoló a színházi premiekről, társasági hírek, a legújabb tavaszi divatmodellek gazdagítják a népszerű színházi hetilapot. Melléklet a gyermekek kedvence, a Kis magazin.

— Március 15-iki ünnepségek Krasznán. A 22 évi rabságból való felszabadulás örömeivel ünnepelték Krasznán is e nevezetes napot. Már 14-én este felvonultak az iskolák diákosapatai és a levante osztagok a főbb utcákon dalokkal, lámpionokkal és fáklyákkal a szépen kivilágított házsorok között... 15-én reggel 6 órakor zenés ébresztő volt, majd 9 órakor templomba vonult az ünnepeltek serege. A ref. templomban Kádár Imre lelkész áldotta meg azt a két szép selyemzást, amit erre az alkalomra küldtek el Biharmegye Szentpéterszeg község lakosai a ref. és állami iskolának azért, hogy a bevonuló honvédséget olyan igaz és magyaros testvéri szeretettel fogadják a krasznaiak, amelyhez hasonlót sehol sem találtak! A zástólkat a szentpéterszegi leányok varrták és himezték ki. Az országzászlónál 10 órakor kezdődött az ünnepség, hol a hatásos szavatok és énekek között Fazekas János ref. isk. igazgató és Berki József r. kath. isk. igazgatótanító mondottak lelkesítő beszédet. 15-én este az ipartársulat helyiségeiben gyűlt össze Kraszna községe, hol Kis Julia szavalt, Kovács Julia szép költeményi felolvasása, Fazekas János művészies, hazafias dalszámait, Nagy Márta magyar tánc tettek feledhetetlenné az első március 15-iki estélyt. Kádár Imre lelkész is felolvasta a szentpéterszegiek ajándékozó átiratát s ennek kapcsán buzdította a közönséget az árvizkárosultak segélyezésére. Ez estély és a polgár-bál jövedelmét az árvizkárosultak segélyezésére nyújtották.

— Szeleczky Zita trikóban, Winetou a nagy indiánfőnök a Margitszigeten, helyszíni közvetítés Karády Katalin lakásáról, Dayka Margit nagyváradi naplója, Mezei Mária a Tátrában, gróf Bethlen Margit novellája, római levél színházról, filmről, divatról, képes tudósítás a pesti szalonok tavaszi divatbemutatóiról, sztárok tánciskolája, érdekes filmrovat, konyha, vicc, az „Elnémult harangok“ befejező része és a Kis Magazin egészítik ki a legkedveltebb képes hetilap, Színházi Magazin legújabb számát.

— Rövidesen megállapítják az ipartestületek tagsági díját. Az ipartestület működésének megkezdése és ügyeinek eredményes viteléhez mulhatatlanul szükségessé teszik anyagi kérdéseinek rendezését és ezzel kapcsolatosan a felvételi és tagsági díjak mielőbbi megállapítását. Most az iparügyi miniszter feleltette az iparkamarákat és ipartestületeket, hogy a tagdíj megállapításához sürgősen szolgáltatásuk be az alábbi adatokat: hány képesítéshez kötött önálló iparos lakik az ipartestület működési területén, hány dolgozik segéd és tanonc nélkül, egy segéddel, négy segéddel és négy segéden felül. (Egy tanonc figyelmen kívül hagyandó, két tanonc egy segédnek számít), mennyi lesz az ipartestület egy évi kiadása és bevétele, van-e az ipartestületnek saját székháza s ha van, milyen az állapota, van-e rajta adósság, milyen összegeket tesz ki a karbantartása stb.

Amig 'On alszik

a Darmor dolgozik. Nyugodt alvását nem zavarja, mégis meghozza reggelre az enyhét és fájdalommentes kiürülést. Kellemes hashajtó: **DARMOR**

Szerkesztői üzenetek.

Zsófia. Nagyon köszönöm a kedves fényképet. Jól sejtettem! Remélem, ha az idő jóta-vasra fordul, nem csak levélben fogunk egymással beszélgetni. Sok mindent szeretnék elmondani, megbeszélni kedves Zsófikával. Szeretettel üdvözlöm.

N. E.-né Hajduszoboszló. Megkaptam a levelet. Örülök, hogy oly kedvesen emlékezik vissza Szilágysomlyóra és reám. Én nem felejtettem el Magukat. A versek jönni fognak, tet-szenek, egy finom, mélyen érző lélek megnyilatkozásai. Nyáron jöjjön el Mária hozzánk. Nagyon szívesen látjuk, s azt hiszem, Somlyóban sem fog csalódnai, sajnos, nem sokat változott azóta, hogy Maga innen elkerült. Édesanyjával együtt a régi szeretettel köszöntöm.

Tizéves költőnő. Kis lányom, a te írásaidra is sor kerül, ne légy türelmetlen. Csak azt szeretném tudni, hogy miért nem irtad alá most sem a nevedet? Miért ez a nagy titokzatosság?

Pályázatokat hirdet

A Lélek Szavának márciusi száma, melynek egész tartalma hazafiás. Versben és prózában egy sorozat közleményt hoz, melyek mind alkalmasak március 15-i, vagy más hazafiás ünnepélyek programjába.

A pályatételek:

1. Szöveg egy képhez, melyen egy vakondturás mellett egy kettőtört korona hever. A turás tetején egy vakondok bujik elő. A szöveg terjedelme tetszés szerint. Pályadíj 50 P.

2. A Márciusi Lélek szavának, mely közleményét szeretem a legjobban és miért? Terjedelme legalább egy fél nyomtatott oldal, a Lélek szava nagyságában. Pályadíj 50 P.

3. Hogyan dolgoztuk fel mi (iskola, kör, vagy egyesület, társaság, vagy család) a Magyar vallomást nyilvános ünnepélyen. Fénykép is csatolandó. Pályadíj 100 P.

Mindenki pályázhat nemre, korra, társadalmi állásra való tekintet nélkül. Részleteket lásd a „Lélek Szava“ márciusi számában. Kapható a templomoknál, az I. B. U. SZ. könyv-árúsnál, a 1. ábró papirkereskedésben Bp. IV., Veres Pálné-u. 3. és a kiadóhivatalban: Bp. XI., Ulászló-u. 15. — Ára 10 fillér.

Uj autóbusz-járatok Kolozsvár és Nagykároly felé.

A nagy közönség bizonyára örömmel veszi tudomásul, hogy ezentúl naponta két autóbusz-járat indul Csucsán keresztül egyenesen Kolozsvárra, Nagykárolyba pedig háromszor is indul autóbusz. Részletesebb felvilágosítást az autóbusz-megállónál lehet kapni.

Felelős kiadó: Lázár Géza, laptulajdonos.

Megbüntetett cipőkereskedők.

A szilágysomlyói rendőrkapitányság, mint rendőri büntető bíróság, Weisz Ignác cipőkereskedő, szilágysomlyói lakost behajthatatlanság esetén 20 napi elzárásra átváltoztatható 600 pengő pénzbüntetésre, — Wollner József cipőkereskedő, szilágysomlyói lakost behajthatatlanság esetén 15 napi elzárásra átváltoztatható 300 pengő pénzbüntetésre, — özv. Salamon Mór né cipőkereskedő, szilágysomlyói lakost behajthatatlanság esetén 20 napi elzárásra átváltoztatható 200 pengő pénzbüntetésre ítélte, mert a zár alá vett bőrtalpu lábbeli készletükből a zár alá vétel ideje alatt különböző mennyiségeket jogtalanul elárusítottak. Az ítéletek nem jogerősek.

Szilágysomlyó m. város polgármesterétől.

1104—1941. kig.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy az 1933: VII. t.-c., valamint a 10.310—1939. M. E. számú rendeletnek a visszacsatolt keleti és erdélyi országrészekben való alkalmazását szabályozó 9.400—1940. M. E. sz. rendelet alapján f. évi március hó 8-ik napján Szilágysomlyó m. város hadigondozó bizottsága megalakult.

Szilágysomlyó, 1941. március 17.

Dr. BALTA
h. polgármester.

1620—1941. kig.

Hirdetmény.

Felhívom a levonteköteles ifjúság figyelmét arra, hogy a helybeli levante egyesület megalakulásáig a „Szébb Jövő“ című levante ujság egész évre 2 pengős, félévre pedig 1 pengős árban a városháza 17-es számú szobájában rendelkezhető meg.

Szilágysomlyó, 1941. március 17.

Dr. BALTA
h. polgármester.

A

Budapesti Mezőgazdasági Kiállításra és Tenyészállatvásárra

kedvezményes utazási igazolvány

kapható a

Lázár - könyvkereskedésben!

Érvényes az odautazásra 1941. évi március hó 23-ának 0 órájától április 6-nak 12. órájáig, a visszautazásra 1941. évi március hó 29-nek 16. órájától április hó 15-ének 24. órájáig.

Eladó

egy 20 lóerős Máv.
szívó gázlokomobil.

Cím: Krell Ernő, Szilágysomlyó.

Csak 4 fillér

1 drb. magyar motivumos
képes húsvéti üdvözlő-lap,

LÁZÁRNÁL

Szép helyen fekvő

**kisebb szőlő
gyümölcsössel eladó**

Érdeklődni: özv. Makkai Jánosné, Vármegyeház-u. 101.

Szilágysomlyó m. város polgármesteri hivatalától

ad. 1446—1941 k. sz.

Hirdetmény.

Nyomatékosan hívom fel a város lakosságának figyelmét arra a körülményre, hogy a helybeli katonai alakulatok f. é. március hó 27, 28 és 29-én a városi legelőn haroszerű éles lövészetet tartanak.

Nem szabad tehát e napokon a legelőn, vagy annak környékén tartózkodni.

Szilágysomlyó, 1941. március 20.

Polgármester.

Eladó:

egy szalonszoba-bútor,
egy ebédlőszoba-bútor,
egy 5 mázsás,
egy 25 kg. mérleg
és egy jégszekrény.

Értekezni naponta
d. u. 4—7 óráig: WEISZ ÁRON,
Rákóczy utca 34 szám alatt.

Lázár Zoltán-féle

Ház

**vendéglőnek,
vagy üzletnek
kiadó!**

3—3

Bosáncoy Adolf-tér 20. szám alatt.

Értekezni lehet: Kohnál, Bem-tér 4. szám.

Nyomatott a „Lázár“ könyvnyomdában Szilágysomlyón 1941.